

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 07.05.2024 nr 1-4/24/2344;
KLIM/24-0477/-1K
Meie 23.05.2024 nr 1.1-11/2175-2

Kliimaministri määruse „Kliima- ja energiaeesmärkidele suunatud projektide kaasrahastamise kord ja tingimused valitsusasutustele ja nende hallatavatele asutusele“ eelnõu koostöölastamine

Austatud kliimaminister

Rahandusministeerium koostöölastab kliimaministri määruse „Kliima- ja energiaeesmärkidele suunatud projektide kaasrahastamise kord ja tingimused valitsusasutustele ja nende hallatavatele asutusele“ eelnõu järgmiste märkustega:

I. Üldine märkus

Palume hinnata, kas meetmega saavutatavat eesmärki (anda toetust omafinantseeringu katmiseks) on võimalik saavutada vähem koormaval viisil, ja võimalusel meede vastavalt ümber kujundada. Sealhulgas vähendades valitsusasutustele ja nende hallatavatele asutustele toetuse taotlemisega ning Sihtasutusele Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) meetme rakendamisega kaasnevate ülesannete ja töökoormuse mahtu ning meetmega kaasnevaid halduskulusid (mida oleks omakorda võimalik toetusteks suunata).

II. Sisulised märkused eelnõu kohta

1. Paragrahvi 3 punkt 10 defineerib projektipartneri - *asutus, kes on kaasatud projekti finantseerimisse, juhtimisse või elluviimisesse, kuid kes ei ole toetuse saajale töövõtja ega teenuse osutaja*. Seega projektipartner ise ei ole toetuse saaja.

Paragrahvi 5 lõige 1 sätestab toetuse taotlejana valitsusasutuse või selle hallatava asutuse.

Arvestades, et toetuse saaja on sama, kes toetuse taotleja (valitsusasutus või selle hallatav asutus), tekib küsimus, kas § 6 (eriti selle punkt 2) on vajalik ja kohane.

2. Eelnõu § 7 ei ole kooskõlas määruse reguleerimisala ega § 5 lõikes 1 märgitud toetuse taotlejaga. Kuivõrd toetuse taotleja (ja saaja) on valitsusasutus või selle hallatav asutus, on § 7 lõiked 3 ja 4 kohatud. Ka on lõikes 4 viidatud lisa 2 märgistatud tegelikult lisana 1 ning seal olevas tabelis on toetusmäärad vahemikus 40–70%, mitte vahemikus 30–60% nagu on kirjeldatud lõikes 4.

3. Eelnõust ei selgu, kuidas (millistel alustel) projektipartner projekti kaastakse ja kuidas valitakse, kuivõrd lõike 3 punktist 10 võib järeldada, et lepinguline suhe toetuse taotlejaga puudub.

4. Paragrahv 9 sätestab kulu abikõlblikkuse kriteeriumina selle vastavuse põhirahastaja tingimustele. Samas § 10 lõike 1 kohaselt esitatakse taotlus KIKile enne põhirahastajale taotluse esitamist. Järelikult ei ole teada, kuidas põhirahastaja ise seda taotlust hindaks.

Seega on eeldatud ühte kahest:

1) KIK võtab endale pädevuse hinnata põhirahastaja eest, kas taotlus vastab põhirahastaja tingimustele (vt ka § 13 lg 2 ja § 11 lg 4 p 2)

2) abikõlblikkus selgub alles peale põhirahastaja poolt tehtavat otsust.

Kui eeldatud on teist olukorda, siis väljamaksete puhul ei oleks see probleemiks (sest väljamaksete ajaks on antud asjaolu selgunud, vt ka § 21 lg 2), kuid toetuse osakaalu arvutamisel (ja seega toetuse suuruse määramisel) on vaja teada abikõlbliku kulu suurust.

5. Paragrahvi 11 lõike 3 punkti 2 kohaselt on taotluse vorminõudeks tingimus, et projekti eesmärk ja tegevused on kooskõlas §-s 2 ja §-s 4 nimetatud käskkirjas esitatud tingimustega. Esmalt, §-s 2 ei ole nimetatud ühtegi käskkirja. Teiseks, projekti ja tegevuste kooskõla kehtestatud nõuetega on sisunõuded mitte vorminõuded.

6. Paragrahvi § 14 lg 4 sätestab, et taotlusi hinnatakse punktiskaalal 0–4, kuid lisas 1 on hindamiskriteeriumitel 2.3 ja 4 skaalad 0–2 ning kriteeriumil 2 puudub kirjeldus, kuidas alakriteeriumite hindepunktidest summeeritakse kriteeriumi koguhinne. Kui liita kriteeriumi 2 alakriteeriumite maksimumväärtused ($4 \cdot 40\% + 4 \cdot 40\% + 2 \cdot 20\% = 1,6 + 1,6 + 0,4$), on summaks 3,6. Kõigi kriteeriumite maksimaalne kogusumma on seega 3,48 (mitte 4 nagu võiks oodata).

6. Paragrahvi 15 lg 4 sätestab, et *Taotluse võib rahuldada osaliselt, kui taotluse täielik rahuldamine /.../ ei ole põhjendatud, arvestades taotletud toetuse summat, projekti tegevusi ja nendega saavutatavaid tulemusi. /.../ Kui taotleja ei ole nimetatud muudatustega nõus, taotlust ei rahuldata.*

Samas peab taotlus vastama teatud kvaliteedinõuetele (§ 15 lg 2 ja lg 3), mida on hinnanud eksperte sisaldav hindamiskomisjon (§ 14 lg 2), kuid KIKile antakse sisuliselt õigus hindamiskomisjoni hindeid taotlejale negatiivses suunas ignoreerida. Samuti ei kohelda taotlejaid võrdselt, kui mõnele antakse võimalus hindamise käigus teha muudatusi projekti tegevustes ja nendega saavutatavate tulemuste näitajates, kuivõrd selliste muudatuste tegemine võib muuta taotluse asukohta pingereas.

7. Paragrahvi 19 pealkirja kohaselt sisaldab paragrahv toetuse saaja ja projektipartneri kohustusi. Paragrahvi tekstis on toetuse saaja kohustused, nimetamata ühtegi projektipartneri kohustust. Kuivõrd toetust on võimalik tagasi nõuda ka üksnes toetuse saajalt, on § 7 lõigetes 3 ja 4 määratud projektipartneri toetuse osakaalude sätestamine eriti küsitav.

8. Paragrahvi 21 kohaselt makstakse toetus välja ettemaksetena, kuid ei ole sätestatud, kas maksetaotlusele esitatakse ka mingid nõuded (kuigi lõigete 3 ja 4 kohaselt peab maksetaotust menetlema ja kontrollima, kas seal ei ilmne puudusi). Seega ei ole ka selge, kas toetuse saaja võib maksetaotluses ettemakse suuruse määrata vabalt või lähtuma sealjuures mingitest kitsendavatest kriteeriumitest.

9. Paragrahvi 22 kohaselt nõutakse toetus tagasi toetuse saajalt (valitsusasutus ja selle hallatav asutus), selgusetuks jääb projektipartnereid puudutav – mis on nende vastutus, kas mingis osas võidakse tagasi nõuda ka § 7 lõigetes 3 ja 4 viidatud toetuse osa.

10. Paragrahvi 23 lõikes 2 on viidatud lõppmaksele, kuid selle tingimusi ei ole eespool sätestatud, sh kas lõppmakse tehakse enne või pärast lõpparuande esitamist (vt ka § 19 punkt 3).

11. Määruse ja seletuskirja kohaselt kehtestatakse määrusega riigi eelarvestrateegia meetme „Kliima- ja energiaeesmärkidel koostööprojektide osaline toetamine“ vahendite andmise ja kasutamise tingimused ja kord. Seletuskirjas võiks ära tuua riigi eelarvestrateegias selleks meetmeks ette nähtud vahendite mahu.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Vörklaev
rahandusminister

Virge Aasa 5885 1493
Virge.Aasa@fin.ee

Lennart Lepik 5885 1408
Lennart.Lepik@fin.ee

Karoli Niilus 5885 1381
Karoli.Niilus@fin.ee